

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ БІЗНЕСУ НА ЛОГІСТИЧНОМУ ФАРМПІДПРИЄМСТВІ

Шнюков А. В, Проскурня О. М.¹

ТОВ "Фармасофт", м. Київ

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Тенденції розвитку сучасної фармацевтики свідчать про зростаючу роль логістики, яка в умовах посилення конкуренції, зниження інформаційних бар'єрів та глобалізації стає однією з найважливіших складових стратегічного розвитку підприємств. Зарубіжний досвід показує, що провідні світові фармацевтичні компанії акцентують свою діяльність на стратегічній логістиці для того, щоб мати можливість одночасно охоплювати постачальників, логістичних посередників і споживачів.

Останні події в Україні показали, що жодна організація, включаючи державні органи, комерційні структури та приватні підприємства, не може гарантувати безперервності своєї діяльності у надзвичайних ситуаціях. Виникнення інцидентів, наприклад, збоїв у виробництві та постачанні продукції, електронного документообігу та ін. однозначно негативно впливає на безперервність бізнес-процесів організації і, як наслідок, на взаємини з клієнтами.

Ризик виникнення критичних ситуацій (інцидентів) зумовив необхідність встановлення в середовищі організацій процесу ділової активності та підготовленості до різних форм дестабілізації, яка отримала згодом назву менеджменту безперервності бізнесу. У таких країнах, як Австралія, Сінгапур, Великобританія і США були розроблені відповідні національні стандарти.

Впровадження цього процесу має багато позитивних сторін. Наприклад, воно дає власникам та акціонерам гарантії збереження вкладених коштів. Більше того, мова може йти не просто про збереження. Згідно з дослідженням "The Impact of Catastrophes on Shareholder Value" Rory J. Knight і Deborah J. Pretty, кумулятивний дохід понад норму (Cumulative Abnormal Return - сума відмінностей між очікуваною і реальною вартістю акцій) компаній, що успішно відновили діяльність після великомасштабної аварії, через рік становить приблизно 10% (Рис. 1).

Рис 1. Діаграма, що ілюструє перевищення кумулятивного доходу понад норму компаній щодо розрахункового

Менеджерам процес забезпечення безперервності вигідний тим, що підвищує керуваність організації, співробітникам - забезпечує надійність і впевненість у майбутньому,

оскільки знижується ймовірність раптового зникнення компанії-роботодавця. Але слід зазначити ще й те, що переваги отримує не тільки сама організація. При наявності цього процесу в компанії її клієнти та партнери здобувають упевненість у тому, що продукти або послуги будуть отримані ними в строк незалежно від обставин. Це стає важливою конкурентною перевагою на сучасному ринку. Ще однією перевагою є те, що страхові компанії будуть призначати ціну страхування бізнесу в залежності від того, є в організації плани аварійного відновлення чи ні. Подібна практика широко поширена на Заході і без сумніву незабаром буде ширше застосовуватися і в Україні.

Технічним комітетом 223 Міжнародної організації зі стандартизації ISO була розроблена нова серія стандартів ISO 22300, які спрямовані на збільшення соціальної безпеки, тобто захист суспільства та реагування на інциденти, надзвичайні ситуації та лиха, що викликані навмисними і ненавмисними діями людей, природними катаклізмами та техногенними збоями. Базовим стандартом даної серії є ISO 22301: 2012 «Соціальна безпека. Системи менеджменту безперервності бізнесу. Вимоги». ISO 22301 визначає необхідні вимоги для ефективного функціонування систем менеджменту безперервності бізнесу. Він застосовується до організацій усіх розмірів і типів. Стандарт може бути використаний як для цілей сертифікації, так і для демонстрації теперішнім і потенційним клієнтам, законодавчим, регуляторним органам та громадськості своєї здатності застосовувати належну практику менеджменту безперервності бізнесу.

В ISO 22301 використовується формат, який був прийнятий Міжнародною організацією зі стандартизації для всіх нормативних документів, що описують вимоги до різних систем менеджменту. Такий підхід забезпечить узгодженість ISO 22301 з іншими стандартами і зробить можливим його інтеграцію та/або комплексне використання, з ISO 9001 (системи менеджменту якості), ISO 14001 (екологічний менеджмент), ISO / IEC 27001 (інформаційна безпека) і таким, що розробляється 283 PC/ISO стандартом ISO 45001 (системи менеджменту в галузі охорони праці та забезпечення безпеки).

Переваги, які отримають організації від впровадження систем менеджменту безперервності бізнесу на основі вимог міжнародного стандарту ISO 22301: 2012 це, насамперед:

- ідентифікація потенційних загроз і своєчасний захист своєї діяльності, репутації та інтересів споживачів та інших зацікавлених сторін від можливих інцидентів та надзвичайних ситуацій;
- здатність адекватно реагувати, управляти ситуацією і швидко відновлювати діяльність організації після інцидентів;
- підвищення довіри у споживачів і, як наслідок, зростання конкурентоспроможності організації, як кращого постачальника, і розширення ринку збуту продукції;
- формування у всіх, зацікавлених у діяльності організації, сторін впевненості в ефективному функціонуванні системи менеджменту та безперервності її бізнесу.

На сучасному етапі розвитку логістика розглядає не окреме підприємство, а інтегрований ланцюжок поставок, що включає в себе безліч постачальників, посередників, покупців. Однак навіть у цьому випадку при проектуванні, створенні та управлінні ланцюгами поставок, як правило, переважає лінійний, незамкнений підхід. Багато вчених, як вітчизняні, так і зарубіжні, вказують на те, що назріла гостра необхідність розглядати ланцюг поставок як замкнуту, цілісну систему, що знаходиться в різних відносинах до природи і суспільства.

ТОВ «Фармасофт» будує свою інтегровану систему якості, орієнтуючись на вимоги GMP, GDP, GSP, GCP, які застосовні до діяльності підприємства у фармацевтичній сфері, яку можна використати як базову й доповнити вимогами стандарту ISO 22301.